

opinió | JOSEP LAGARES. Director general de Metalquímia

Catalans a Massachusetts

L'autor, membre de la fundació privada Fem Cat, analitza en aquest article les similituds socioeconòmiques de l'Estat de Massachusetts, als EUA, amb Catalunya i destaca les potencialitats del nostre país si es planifica a llarg termini i es fa una aposta clara per la recerca i la innovació

Fem Cat és una fundació privada d'empresaris, directius i professionals que pretén dur a terme i donar suport a iniciatives que serveixin per al progrés de la societat catalana, a fi i efecte de fer un important pas endavant en els propers deu anys, convertint Catalunya en un dels països capdavanters socialment i econòmicament, a Europa i al món. És en aquest context que els integrants de Fem Cat vam decidir iniciar els viatges de *benchmarking* que tenen per objectiu mostrar algun aspecte en el qual el país visitat és referent mundial i aprendre d'aquestes «millors pràctiques» per observar els seus factors clau i extreure'n ensenyaments útils per a Catalunya.

El primer viatge es va dur a terme l'any 2006 a Finlàndia. La principal raó del viatge va ser observar com aquest país, amb població i PIB similars als de Catalunya, va aconseguir remuntar amb un plantejament positiu una crisi econòmica

importantíssima als inicis dels anys noranta. L'any 2008 es va dur a terme un viatge a Hong Kong; l'objectiu era veure com el seu aeroport, construït íntegrament en terreny guanyat al mar, s'ha convertit en un pol de desenvolupament econòmic per a la regió. En altres paraules, vam analitzar la brillant política d'infraestructures a llarg termini duta a terme per la Xina. El tercer viatge de *benchmarking* ha tingut lloc aquesta tardor, amb destí Massachusetts, la Nova Anglaterra.

La *Commonwealth* de Massachusetts, situada al nord-est dels Estats Units, té moltes similituds socioeconòmiques amb Catalunya: població similar en tota la seva àrea d'influència, superfície lleugerament inferior al Principat, PIB per habitant similar, escassetat de grans empreses... i fins i tot té un passat industrial similar amb una indústria tèxtil que es va saber reconvertir ràpidament per fer florir una brillant economia basada en el coneixement, la recerca i la innovació, font de la seva competitivitat actual i pol d'atracció del millor talent i de les corporacions de l'avenir, amb la seva capital, Boston, ben envoltada per una extensa xarxa universitària amb centres de referència global (Harvard, MIT Massachusetts Institute of Technology, etc.).

Superiors en molts aspectes

Tot i això, Catalunya és molt superior a Massachusetts en molts altres aspectes, i a voltes no ens adonem de les bondats del nostre país per una malentesa baixa autoestima i manca de confiança en nosaltres

i les nostres possibilitats... la qualitat de vida del nostre país és molt superior a la de Massachusetts (clima, facilitats esportives i culturals, espais oberts, possibilitats geogràfiques, gastronomia, etc.), el potencial i l'empenta de la nostra gent, la nostra història i cultura, així com alguns

“ Ens cal un sistema de recerca i d'innovació que aprofiti el potencial intel·lectual immens, però adormit i sense connectar que tenim, creant una comunitat científica diferent i interconnectada, treballant en xarxa, amb visió polièdrica i allunyada de les capelletes intel·lectuals actuals

models econòmics (el turisme per exemple) o altres àrees de la ciència (com la recerca biomèdica, l'agroalimentària, l'arquitectura o les pròpies infraestructures per a la recerca, per exemple) són trets diferencials dels quals ens hauríem de sentir ben cofois.

Què podríem impulsar, doncs, a Catalunya, tot seguint i aprofitant el model econòmic de Massachusetts, en l'actual conjuntura internacional per accelerar el canvi i oferir un nou paradigma econòmic que ens permeti visualitzar el futur

amb l'optimisme i la confiança que els catalans ens mereixem?

Primer de tot, exigir un compromís comú del govern i de tots els actors del sistema amb la recerca i la innovació. Un compromís compartit per tots, consistent i amb una planificació a llarg termini (on no es pensa en les properes eleccions), amb una inversió pública de llarg abast i una col·laboració pública-privada com a factor clau de competitivitat i de generació de talent. Amb un govern que faciliti i impulsi l'emprenedoria des de l'escola, amb regulacions, incentius i taxes proactius, tot promovent un ecosistema d'emprenedoria i creativitat que permeti a una bona idea florir fins a convertir-se en un pom de retorn econòmic per a la societat. Un sistema de recerca i d'innovació que aprofiti el potencial intel·lectual immens, però adormit i sense connectar que tenim a casa nostra, creant una comunitat científica diferent i interconnectada, treballant en xarxa, amb visió polièdrica i allunyada de les capelletes intel·lectuals actuals; així com comptar amb governances descentralitzades (en les agències de recerca i d'innovació, en les universitats, etc.), elegides per talent, *meritocràcia*, professionalitat, adequació al lloc i amb un bon equilibri públic-privat, en lloc de l'endogàmia i l'elecció per quotes del sistema actual.

Desenganyem-nos... Catalunya té tant o més futur que Massachusetts per excel·lir en un món hipercompetitiu i en xarxa, i en les nostres mans, les de tots els catalans, està el saber aprofitar el moment de crisi actual per fer tots aquests canvis i maximitzar les nostres potencialitats per fer-ho realitat.

opinió | SANTIAGO ESPOT. President executiu de Catalunya Acció

13 de desembre: el poder dels catalans

Quan es parla d'aquest fet històric, que va començar a la vila d'Arenys de Munt, sovint no es té present el que significa que el poble de Catalunya s'organitzi ell mateix unes votacions per decidir quin ha de ser el seu estatus polític

Sincerament, penso que encara no s'ha valorat en tota la seva justa dimensió la iniciativa de més d'un centenar de municipis catalans de celebrar el proper 13 de desembre les consultes per la independència de Catalunya. Quan hom parla d'aquest fet que serà històric, i que va començar a la vila d'Arenys de Munt, sovint no es té present el que significa que el poble de Catalunya s'organitzi ell mateix unes votacions per decidir quin ha de ser el seu estatus polític. Algú ha vist una cosa similar en algun altre indret?

Ara que han sortit els casos del Palau de la Música o de Santa Coloma de Gramenet, els analistes afirmen que això originarà una gran desafecció política.

Aquesta situació fa ja temps que es dona, però es veu que segons qui només la detecta quan no quadra la caixa. No saben veure-hi més enllà de l'acte d'un jutge de Madrid. De fet, estem ja instal·lats en la desafecció i en el divorci entre el poble i la seva classe dirigent. La millor prova la tenim en tot el que s'ha derivat del 13 de setembre passat a Arenys de Munt. A partir d'aquell moment, i veient que pràcticament tots els polítics del país menys tenien l'èxit i la transcendència de la votació arenyenca, un gran nombre de patriotes s'han posat en marxa per poder fer efectiu aquell ideal que se'ns nega sistemàticament: decidir democràticament si volem ser o no una nació independent. En definitiva, el que s'està produint és que el poble vol votar i no el deixen. Llavors, aquest poble ignora i desafia la legalitat espanyola vigent, s'organitza, endega un procés electoral en tota regla, agafa les urnes i vota ell mateix. Això ja no és desafecció política, això és passar olímpicament del sistema vigent i crear-ne un de nou. És així com es fan les revolucions del segle XXI! Catalunya ha tornat a demostrar que, malgrat la colonització que pateix, continua essent un poble capaç de donar lliçons de democràcia i de civisme.

La iniciativa popular que va començar

en un poble del Maresme i que continuarà a l'engròs el proper 13 del mes vinent dinamita qualsevol autoritat que poguessin tenir els governs espanyol i català. Estem immersos de ple en un buit de poder i ara es quan poden precipitar-se els grans canvis. Només cal veure el silenci sepulcral amb el qual responen les estructures

“ No saben com parar aquest exèrcit d'urnes i paperetes

dels partits amb representació parlamentària. No saben com parar aquest exèrcit d'urnes i paperetes que amenaça de convertir el Principat en un camp de batalla plebiscitari a favor de trencar amb Espanya. Ni volen parlar-ne, ni volen debatre. Amaguen el cap sota l'ala perquè intueixen que res de bo pot portar per als seus interessos el fet que gairebé 700.000 catalans siguin cridats a unes urnes que ells no controlen en absolut. Com que no poden remenar res, no saben com actuar. Es proclamarà la independència l'endemà del dia 13?, deuen pensar.

Estic convençut que a més d'un dirigent polític del país li vénen a la memòria els fets del 14 d'abril del 1931, quan tot va caure en poques hores gràcies a la força dels vots i a un sistema absolutament podrit de dalt a baix, exactament com ara. No va quedar ni rastre d'aquells que formaven part de la partitocràcia del moment i nous actors polítics (molts d'ells gairebé anònims per al gran públic) van prendre el poder.

Aquí ara tenim un desafiament en tota regla als poders de l'Estat sense cap suport institucional català, cosa que encara li dona un aire més popular i de revolta cívica. Per primera vegada en molts anys totes les organitzacions, plataformes o associacions patriòtiques treballen coordinades per assolir un mateix objectiu. Allò que semblava impossible fa uns pocs mesos avui és una realitat, i tots hem entès que aquestes votacions del mes vinent són les primàries de la independència. Falten pocs dies i cal pitjar l'accelerador per tal d'arribar a la data assenyada en les millors condicions possibles. Hem de crear un autèntic clima de plebiscit per la independència de Catalunya. Si ho aconseguim la victòria serà nostra, i allò que podia semblar un somni fa quatre dies esdevindrà una realitat.